

gende Forslag, som jeg ikke kan sympatisere med, at hvis Forslaget i den Stikelse, som det har her, forelaa til endelig Vedtagelse, vilde jeg ikke kunne stemme derfor. Det gaar ud paa, at vise en høj Grad af Mistillid til al privat Virksomhed paa dette Omraade, og det gaar ud paa at spørre Vejen for al privat Uddannelse. Det kan jeg ikke være med til. Til det ærede Medlem fra Mors (C. Ravn), som var saa begejstret for Seminarernes Indstillingsret, maa jeg dog gøre et Par Bemærkninger. Det kan ganske vist være en Behagelighed for Seminarierne at have denne Indstillingsret og have den saaledes, at de saa at sige have baade Hals- og Haandsret over Eleverne. Derved vilde Seminarierne jo meget let kunne forhindre al Oppositionslyst og al Kritik, selv om den var nok saa berettiget. Man behøver bare at holde denne Bestemmelse op for Eleverne, at de ikke kunne indstille sig til Eksamen, uden at Seminarierne erklære dem for modne, og saa sige, at hvis de ikke høje sig nogenlunde for de Anskuelser, som Seminarielærerne have, ville de sandhynligvis ikke kunne naa at blive indstillede til Eksamen. Om dette skulde tjene til at udville Personligheden, turde dog være et stort Spørgsmaal. Jeg vilde derfor blot anmode ærede Medlemmer om at se paa det Vædringsforslag, jeg har været med til at stille i denne Retning under Nr. 17, og om man ikke mener, at det dog vilde være rigtigt at stemme for, at denne Indstillingsret faldd bort. Maa jeg ogsaa gøre et Par Bemærkninger til de Fordringer, Ministeren stiller for at anerkende de private Seminarier. Jeg synes, det er meget haarde Vilkaar, som her stilles for Seminarierne. Den højtærede Minister vil ikke alene have Ret til at undersøge Lærerpersonalet. Jeg tror, at hvis den højtærede Minister faar denne Ret, som han jo gør Fordring paa, og som Flertallet ogsaa synes at ville indrømme ham, ville disse Privatseminarier ikke faa Lov til at arbejde paa den Maade, som i alt Fald jeg tror, at mange af dem ville finde naturligt. Alt det ejendommelige ved den Maade, hvorpaa disse Seminarier virke, vil sikkert derved blive ramt; de ville

da for at bruge det Udtryk, som det ærede Medlem fra Næsens (Berntsen) kom med i Gaar, paa denne Maade faa en Mundkurv paa, som er meget være end den, Lærerne fik i sin Tid, og som den højtærede Minister endnu opretholder. Og hvad vil det saa sige, at den højtærede Minister vil undersøge Lærerpersonalet? Vil den højtærede Minister undersøge Lærernes Værdighed? Det maa vel være Meningen. Eller vil den højtærede Minister undersøge, om vedkommende Lærer har den rette Tro baade i kristelig og politisk Henseende og da maaste særlig i den sidste Henseende? Det er muligt, at det er en saadan Undersøgelse, som den ærede Minister vil foretage, og jeg stønner da ikke rettere, end at det kan være meget vanskeligt for en Mand, som ikke staar paa samme Standpunkt i kirkelig eller politisk Henseende som den ærede Minister, at faa sit Seminarium anerkendt. Jeg tror, det kan være meget farligt at komme ind paa en saadan Bestemmelse, hvor den ærede Minister anlægger den samme Maalestok over for Fri-seminarierne som over for sine egne Statsseminarier. Det kunde jo gerne være, at der saa kunde være adskillige Lærere, som næppe kunne bestaa for den Bestemmelse, som den ærede Minister saaledes vilde anvende over for de private Seminarier. Naar jeg tænker paa, hvordan Fri-seminarierne begyndte at virke for en Snes Aar siden, med hvilken Glæde Folk sendte deres unge Mænd hen paa Fri-seminarierne, og med hvilken Lyst der arbejdedes i Fri-seminarierne under den fri Stilling, som de havde, saa har jeg ondt ved at forstaa, at der er saa mange Fri-seminarier, som kunne bede om at faa Anerkendelse af den ærede Minister, og jeg tror sikkert ogsaa, at en stor Del af Fri-seminarierne ville fortryde, om de kom ind under den ærede Minister. Jeg vil ogsaa i det Stykke anmode ærede Medlemmer om at se paa det Vædringsforslag, vi have stillet under Nr. 43, og som netop gaar ud paa, at Fri-seminarierne ikke skulle være — om jeg saa maa sige — voldgivne en saadan Undersøgelse, som Ministeren ønsker. Endelig maa jeg sige med Hensyn til det Vædringsforslag, som vi have opstillet til § 8, at der sagde den ærede Minister i Gaar, at vi vilde aabne Døren paa vid Gab for Privatister. Ja,